

**ევროპული კონვენცია სისხლის სამართლის საქმეებზე
ურთიერთდახმარების შესახებ**

სტრასბურგი 1959 წლის 20 აპრილი

პრეამბულა

ქვემოთ ხელისმომწერი მთავრობები, არიან რა ევროპის საბჭოს წევრები,

თვლიან რა, რომ ევროპის საბჭოს მიზანია მის წევრებს შორის ერთიანობის მიღწევა,

სჯერათ რა, რომ სისხლის სამართლის საქმეებზე ურთიერთდახმარების სფეროში საერთო წესების მიღება ხელს შეუწყობს ამ მიზნის განხორციელებას,

თვლიან რა, რომ ამგვარი ურთიერთდახმარება დაკავშირებულია ექსტრადიციის საკითხთან, რომელიც უკვე არის 1957 წლის 13 დეკემბერს ხელმოწერილი კონვენციის საგანი,

შეთანხმდნენ შემდეგ წე:

**თავი - I
ზოგადი დებულებები**

მუხლი - 1

1. ხელშეკრული მხარეები ვალდებულია იღებენ ამ კონვენციის დებულებათა თანახმად აღმოუჩინონ ერთმანეთს ფართო ურთიერთდახმარება იმ დანაშაულებზე სისხლის სამართლებრივი დევნის საკითხებში, სასჯელი რომლებზეც დახმარებაზე თხოვნის მიღების მომენტში ექვემდებარება მომთხოვნი მხარის სასამართლო ორგანოების იურისდიქციას.

2. ეს კონვენცია არ გამოიყენება დაპატიმრებასთან, სასჯელის აღსრულებასთან ან სამხედრო დანაშაულებთან, რომლებიც არ არიან მიჩნეული დანაშაულად სისხლის სამართლებრივი კანონმდებლობით.

მუხლი - 2

დახმარებაზე შეიძლება უარი ითქვას:

ა) თუ თხოვნა დაკავშირებულია დანაშაულთან, რომელსაც მოპასუხე მხარე მიიჩნევს პოლიტიკურ დანაშაულად, პოლიტიკურ დანაშაულთან დაკავშირებულ დანაშაულად ან ფისკალურ დანაშაულად;

ბ) თუ მოპასუხე მხარე მიიჩნევს, რომ თხოვნის შესრულებას შეუძლია ზიანი მიაყენოს მისი ქვეყნის სუვერენიტეტს, უშიშროებას, საზოგადოებრივ წესრიგს ან სხვა ძირითად ინტერესებს.

**თავი - II
სასამართლო დაგალებანი**

მუხლი - 3

1. მოპასუხე მხარე მისი კანონმდებლობით დადგენილი წესით ასრულებს ნებისმიერ სასამართლო დაგალებებს, რომლებიც დაკავშირებულია სისხლის სამართლის საქმეებთან და მიღებულია მის

მიერ მომთხოვნი მხარის სასამართლო ორგანოებიდან, მოწმეთა ჩვენებების ან ნივთიერი მტკიცებულებების, ჩანაწერების ან დოკუმენტების მიღების მიზნით.

2. თუ მომთხოვნ მხარეს სურს, რომ მოწმეებმა და ექსპერტებმა ჩვენება მისცეს ფიცის ქვეშ, მან უნდა გამოხატოს ასეთი სურვილი და მოპასუხე მხარე ასრულებს ამ თხოვნას თუ მისი ქვეყნის კანონმდებლობა ამას არ კრძალავს.

3. მოპასუხე მხარეს შეუძლია მოთხოვნილი ჩანაწერებისა და დოკუმენტების დამოწმებული ასლების ან ფოტოკოპიების გადაცემა თუ მომთხოვნი მხარე სპეციალურად არ ითხოვს დედნებს; უკანასკნელ შემთხვევაში, მხარე რომელსაც წაუყენებს მოთხოვნა იღებს ყველა ზომას თხოვნის შესასრულებლად.

მუხლი - 4

მომთხოვნი მხარის სპეციალური თხოვნისას მოპასუხე მხარე მიუთითებს სასამართლო დავალებებს ადგილსა და თარიღს. ოფიციალურ და დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ დაესწრონ სასამართლო დავალებების აღსრულებას თუ ამაზე არსებობს მოპასუხე მხარის თანხმობა.

მუხლი - 5

1. ნებისმიერ ხელშეკვრულ მხარეს წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერის ან სარატფიკაციო სიგელის ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის დეპონირების დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით შეუძლია დაიტოვოს უფლება აღასრულოს სასამართლო დავალებები, რომლებიც დაკავშირებულია ჩსრეკვასთან ან საკუთრების კონფისკაციის შემდეგი პირობებიდან ერთის ან რამდენიმეს გათვალისწინებით:

- ა) დანაშაული, რომელთანაც დაკავშირებულია სასამართლო დავალება დასჯადია, როგორც მომთხოვნი, ასევე მოპასუხე მხარის კანონმდებლობით;
- ბ) დანაშაული, რომელთანაც დაკავშირებულია სასამართლო დავალება მოპასუხე სახელმწიფოში წარმოადგენს დანაშაულს, რომელიც ითვალისწინებს ექსტრადიციას;
- გ) სასამართლო დავალებების აღსრულება შეეფარდება მოპასუხე მხარის კანონმდებლობას.

2. როდესაც ხელშეკვრული მხარე აკეთებს განცხადებებს ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მეორე მხარე შეიძლება მიმართოს ნაცვალებების პრინციპს.

მუხლი - 6

1. მოპასუხე მხარეს შეუძლია გადაადოს მოთხოვნილი საკუთრების, ჩანაწერების ან დოკუმენტების გადაცემა თუ ზემოხსენებული საკუთრება, ჩანაწერები ან დოკუმენტები მას ესაჭიროება სისხლის სამართლებრივი დევნის განხორციელებისათვის.

2. ნებისმიერი საკუთრება, ასევე ჩანაწერებისა და დოკუმენტების ორიგინალები, რომლებიც გადაცემულ იქნა სასამართლო დავალებების აღსრულებისათვის მოპასუხე მხარის მიერ უბრუნდება მომთხოვნ მხარეს შეძლებისდაგვარად მოკლე დროში თუ ეს უკანასკნელი არ აცხადებს მათზე უარს.

თავი - III

სასამართლო უწყებისა და განაჩენის გადაცემა - მოწმეების, ექსპერტებისა და განსასჯელთა გამოცხადება

მუხლი - 7

1. მოპასუხე მხარე ახორციელებს სასამართლო უწყებისა და განაჩენის გადაცემას, რომელიც ამ მიზნით მას მიეწოდება მომთხოვნი მხარის მიერ.

გადაცემა შეიძლება განხორციელდეს უწყების ან განაჩენის ადრესატისათვის უბრალო მიწოდების გზით. თუ მომთხოვნი მხარე სპეციალურად ითხოვს, მაშინ მოპასუხე მხარის მიერ გადაცემა ხორციელდება ანალოგიური დოკუმენტებისათვის მისი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით ან განსაკუთრებული წესით, რომელიც შეეფარდება ამ კანონმდებლობას.

2. გადაცემის ფაქტი მტკიცდება ხელმოწერით, რომელიც დათარიღებულია და ხელმოწერილია ადრესატის მიერ ან მოპასუხე მხარის განცხადებით, იმის თაობაზე, რომ გადაცემა შედგა ფორმისა და თარიღის მითითებით. შესაბამისი დოკუმენტი დაუყოვნებლივ ეგზავნება მომთხოვნ მხარეს. მოპასუხე მხარე მომთხოვნი მხარის თხოვნის შესაბამისად ადასტურებს, რომ გადაცემა განხორციელდა მოპასუხე მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად. გადაცემის განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში მოპასუხე მხარე დაუყოვნებლივ აცნობებს მომთხოვნ მხარეს მიზეზების თაობაზე.

3. ნებისმიერ ხელშეკვრულ მხარეს წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერის ან რატიფიკაციის ან მიერთების შესახებ სიგელის დებონირების დროს შეუძლია ეგრობის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე ვაკეთებული განცხადებით ითხოვს იმაზე, რომ მის ტერიტორიაზე მყოფი ბრალდებულის სასამართლოში გამოცხადების უწყისი გადაეცემა მის კომპეტენტურ ორგანოებს სასამართლოში გამოცხადების თარიღამდე გარკვეული დროით ადრე. ეს დრო მინიშნებულია ზემოხსენებულ განცხადებაში და არ აღემატება 50 დღეს.

ეს დრო გათვალისწინებულია სასამართლოში გამოცხადების თარიღის დადგენაში და უწყების გადაცემის დროს.

მუხლი - 8

მოწმე ან ექსპერტი, რომელიც არ პასუხობს სასამართლოში გამოცხადების უწყებაზე, იმ შემთხვევაშიაც კი როცა უწყისი მოიცავს გაფრთხილებას სანქციაზე არ შეიძლება იქნას დასჯილი ან შეზღუდული ვარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შემდგომში ნებაყოფლობით არ აღმოჩნდება მომთხოვნი მხარის ტერიტორიაზე და შესაბამისი წესით განმეიორებით არ იქნება გამოძახებული სასამართლოში.

მუხლი - 9

ფულადი ანაზღაურება, მათ შორის დღიური და სატრანსპორტო ხარჯები უნდა აუნაზღაურდეს მოწმეს ან ექსპერტს მომთხოვნი მხარის მიერ აღირიცხება მისი საცხოვრებელი ადგილიდან იმ ნორმებით ან ამ ნორმების ტოლფასი ნორმებით, გათვალისწინებული ტარიფებითა და წესებით, რომლებიც მოქმედებენ იმ ქვეყანაში სადაც უნდა შედგეს საქმის მოსმენა.

მუხლი - 10

1. თუ მომთხოვნი მხარე მიიჩნევს მოწმის ან ექსპერტის სასამართლოში გამოცხადების აუცილებლობას, ის მიუთითებს, ამას უწყისის გადაცემის შესახებ თხოვნაში და მოპასუხე მხარე სთავაზობს მოწმეს ან ექსპერტს სასამართლოში გამოცხადებას.

მოპასუხე მხარე აცნობებს მომთხოვნ მხარეს მოწმის ან ექსპერტის პასუხის შესახებ.

2. წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტში გათვალისწინებულ შემთხვევაში, თხოვნაში ან უწყისში მითითებულია ფულადი ანაზღაურების დაახლოებითი ზომა, ასევე სატრანსპორტო და დღიური ანაზღაურება.

3. თუ მომთხოვნი მხარე სპეციალურად ითხოვს, მოპასუხე მხარეს შეუძლია მისცეს მოწმის ან ექსპერტს გარეგეული ავანსი. ავანსის თანხა მინიშნებულია სასამართლო უწყისში და ანაზღაურდება მომთხოვნი მხარის მიერ.

მუხლი - 11

1. პირი, რომელიც დაკავებულია და რომლის სასამართლოში პირად გამოსცხადებაზე მოწმის როლში ან დაპირისპირებისათვის ითხოვს მომთხოვნი მხარე დროებით გადაიცემა იმ ტერიტორიაზე, სადაც უნდა მოხდეს საქმის მოხმენა, იმ პირობით, რომ ის დაბრუნებული იქნება მოპასუხე მხარის მიერ მითითებულ ვადებში და მე-12 მუხლის დებულებათა იმ ზომით გამოყენებით, რამდენადაც შეესაბამება.

გადაცემაზე შეიძლება უარი ითქვას:

- ა) თუ დაკავებული პირი არ ეთანხმება;
- ბ) თუ მისი მოპასუხე მხარის ტერიტორიაზე ყოფნა აუცილებელია სისხლის სამართლებრივი დევნისათვის;
- გ) თუ გადაცემა შეიძლება გაახანგრძლივოს მისი დაკავების ქვეშ ყოფნა; ან
- დ) არსებობს სხვა მნიშვნელოვანი საფუძველი, რათა ის არ გადაეცეს მომთხოვნი მხარის ტერიტორიაზე.

2. მე-2 მუხლის დებულებათა გათვალისწინებით წინა პუნქტში გათვალისწინებული დაკავებულ პირთა სატრანზიტო გადაყვანა ამ კონვენციის წევრ მესამე სახელმწიფოს ტერიტორიის გავლით დაიშვება მომთხოვნი მხარის იუსტიციის სამინისტროსადმი შეამდგომლობის საფუძველზე, რომელსაც თან ერთვის ყველა აუცილებელი დოკუმენტი.

ხელშეკვრულ მხარეს შეუძლია უარი განაცხადოს მისი მოქალაქის ტრანზიტზე.

3. გადაცემული პირი მომთხოვნი მხარის ტერიტორიაზე რჩება დაკავების ქვეშ და სადაც საჭიროა ტრანზიტული მხარის ტერიტორიაზე, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მხარე რომელსაც ეთხოვა გადაცემა არ მითხოვს მის განთავისუფლებას.

მუხლი - 12

1. მოწმის ან ექსპერტს მიუხედავად მისი მოქალაქეობისა, რომელიც სასამართლო უწყისის საფუძველზე წარდგა მომთხოვნი მხარის სასამართლო ორგანოების წინაშე, ამ ტერიტორიაზე არ შეეფარდება სასამართლო დევნა, დაკავება ან სხვა მისი პირადი თავისუფლების შეზღუდვა იმ მოქმედებისათვის ან განაჩენისათვის, რომელიც წინ უსწრებს მის გამგზავრებას მოპასუხე მხარის ტერიტორიიდან.

2. მიუხედავად მისი მოქალაქეობისა, პირი რომელიც სასამართლო უწყების საფუძველზე წარდგა მომთხოვნი მხარის სასამართლო ორგანოების წინაშე, იმ მოქმედებისათვის, რომელთა საფუძველზეც მის წინააღმდეგ იქნა აღძრული საქმე ამ ტერიტორიაზე არ შეეფარდება სასამართლო დევნა, დაკავება ან სხვა მისი პირადი თავისუფლების შეზღუდვა იმ მოქმედებისათვის ან განაჩენისათვის, რომელიც წინ უსწრებს მის გამგზავრებას მოპასუხე მხარის ტერიტორიიდან, თუ ეს სპეციალურად არ იყო აღნიშნული სასამართლო უწყებაში.

3. წიშანდებარე მუხლით გათვალისწინებული იმუნიტეტი წყდება თუ მოწმის, ექსპერტს ან განსასჯელს ჰქონდა რა მომთხოვნი მხარის ტერიტორიის დატოვების შესაძლებლობა და მას მერე რაც მისი ყოფნა არ ესაჭიროებოდათ სასამართლო ორგანოებს, 15 დღის განმავლობაში არ ტოვებს ამ ტერიტორიას, რჩება ამ ტერიტორიაზე ან მისი დატოვების შემთხვევაში ბრუნდება.

თავი - IV
სასამართლო ჩანაწერები

მუხლი - 13

1. მოპასუხე მხარე გადაცემს ხელშეკვეთილი მხარის სასამართლო ორგანოებისაგან მოთხოვნილ ამონაწერებს სასამართლო ჩანაწერებიდან და ინფორმაციას მასზე, რომლებიც საქროა სისხლის სამართლის საქმის განხილვისათვის იმავე მოცულობით, როგორც შესაძლებელია მიეწოდოს მის საკუთარ სასამართლო ორგანოებს ანალოგიურ შემთხვევაში.
2. ნებისმიერ შემთხვევაში, გარდა წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულისა, თხოვნა შეივსება მოპასუხე მხარის კანონმდებლობით, წესებისა და პრაქტიკით დადგენილი პირობების გათვალისწინებით.

თავი - V
პროცედურა

მუხლი - 14

1. ურთიერთდახმარების შესახებ თხოვნა უნდა მოიცავდეს შემდეგ მონაცემებს:
  - ა) თხოვნის გამგზავნელი ორგანოს დასახელება;
  - ბ) თხოვნის სახანი და მიზეზი;
  - გ) შეძლებისდაგვარად მონაცემები შესაბამისი პირის მოქალაქეობასა და პიროვნებაზე;
  - დ) თუ აუცილებელია ამ პირის სახელი და მისამართი.
2. გარდა ამისა, მე-3, მე-4 და მე-5 მუხლებში ნახსენებ სასამართლო დაგვლებებში მინიშნებულია სამართალდარღვევის შემადგენლობა და ფაქტების მოკლე აღწერა.

მუხლი - 15

1. მე-3, მე-4 და მე-5 მუხლებში ნახსენებ სასამართლო დაგვლებები და მე-11 მუხლში ნახსენები შუამდგომლობები ეგზავნება მომთხოვნი მხარის იუსტიციის სამინისტროს, პასუხები მათზე ბრუნდება იმავე არხებით.
2. გადაუდებელ შემთხვევებში სასამართლო დაგვლებები შესაძლებელია გადაგზავნილი იქნას ერთი მხარის სასამართლო ორგანოების მიერ მეორე მხარის სასამართლო ორგანოებისადმი. მათზე პასუხები შესაბამისი დოკუმენტებით უბრუნდებათ წინამდებარე მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული არხებით.
3. მე-13 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული თხოვნები, შესაძლებელია გადაგზავნილი იქნას დაინტერესებული სასამართლო ორგანოების მიერ მოპასუხე მხარის სასამართლო ორგანოებისადმი და პასუხი შეიძლება დაუბრუნდეთ უშუალოდ ამ ორგანოებისაგან. მე-13 მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული თხოვნები ეგზავნება მომთხოვნი მხარის იუსტიციის სამინისტროს მიერ მოპასუხე მხარის იუსტიციის სამინისტროს.
4. წინამდებარე მუხლის პირველი და მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული თხოვნები ურთიერთდახმარების შესახებ, კერძოდ კი იმ თხოვნებს, რომლებიც ეხება ბრალის წაყენებამდე გამოძიების ჩატარებას, შესაძლებელია გადაგზავნილი იქნას უშუალოდ სასამართლო ორგანოების მიერ.
5. იმ შემთხვევაში, როდესაც წინამდებარე კონვენციით დაშვებულია პირდაპირი გასდაცემა, ის შეიძლება განხორციელდეს ინტერპოლის მეშვეობით.

6. ხელშეკვერულ მხარეს შეუძლია წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერის, სარატიფიკაციო სიგელის ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის დებონირების დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით ამცნოს, რომ სხვა არსების საშუალებით, რაც არ არის მოყვანილი წინამდებარე მუხლში ან მოითხოვოს, რომ წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტში გათვალისწინებულ შემთხვევაში სასამართლო დავალების ასლი იმავდროულად მიეწოდოს მის იუსტიციის სამინისტროს.

7. წინამდებარე მუხლის დებულებანი არ ლახავენ იმ ორმხრივ შეთანხმებებსა და მოლაპარაკებებს, რომლებიც მოქმედებენ ხელშეკვერულ მხარეთა შორის და რომლებითაც გათვალისწინებულია დახმარების შესახებ თხოვნის გადაცემა მათი შესაბამისი ორგანოების მიერ.

მუხლი - 16

1. წინამდებარე მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებათა გათვალისწინების შემთხვევაში მოთხოვნებისა და თანდართული დოკუმენტების თარგმანი არ მოითხოვება.

2. ხელშეკვერულ მხარეს შეუძლია წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერის, სარატიფიკაციო ან მიერთების შესახებ სიგელის დებონირების დროს ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით დაიტოვოს უფლება მოითხოვოს, რომ თხოვნები და თანდართული დოკუმენტები მას მიეწოდოს მის ეროვნულ ენაზე ან ევროპის საბჭოს ერთ-ერთ ოფიციალურ ენაზე ან ენაზე, რომელსაც ის მოითხოვს. სხვა ხელშეკვერულ მხარეებს შეუძლიათ გამოიყენონ ნაცვალგების პრინციპი.

3. წინამდებარე მუხლი არ ლახავს იმ ორმხრივი მოლაპარაკებათა და შეთანხმებებით გათვალისწინებული მოთხოვნისა და თანდართული დოკუმენტების თარგმანის პროცედურას, რომლებიც მოქმედებენ ხელშეკვერულ მხრეთა შორის.

მუხლი - 17

მტკიცებულებები ამ დოკუმენტები, რომლებიც გადაიცემა წინამდებარე კონვენციის გათვალისწინებით არ საჭიროებენ დამოწმებას რაიმე ფორმით.

მუხლი - 18

თუ ორგანო, რომელმაც მიიღო თხოვნა ურთიერთდახმარების შესახებ არ არის უფლებამოსილი მის შესრულებაზე, მაშინ ის *ex officio* გადასცემს მოთხოვნას თავისი ქვეყნის კომპეტენტურ ორგანოს და აცნობებს ამის შესახებ მომთხოვნ მხარეს პირდაპირი არსებით, თუ მოთხოვნა გადმოგზავნილია ამ არსებით.

მუხლი - 19

ურთიერთდახმარებაზე უარის თქმის ნებისმიერ შემთხვევაში უნდა განიმარტოს მიზეზები.

მუხლი - 20

მე-10 მუხლის შესაბამე პუნქტის დებულებებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში ურთიერთდახმარების შესახებ თხოვნის შესრულება არ გამოიწვევს ხარჯების ანაზღაურებას, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეს დაკავშირებულია ექსპერტთა ყოფნასთან მოპასუხე მხარის ტერიტორიაზე ან მე-11 მუხლის საფუძველზე განხორციელებული დაკავებული ბირის გადაყვანასთან.

თავი - VI
სასამართლო განხილვასთან დაკავშირებული
ინფორმაციის მიწოდება

მუხლი - 21

1. ერთი ხელშეკვერელი მხარის მიერ მიწოდებული ინფორმაცია, რომელიც დაკავშირებულია სასამართლო განხილვასთან მეორე ხელშეკვერელ მხარეში სორციელდება დაინტერესებული იუსტიციის სამინისტროების მიერ, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკვერელი მხარე სარეგებლობს მე-15 მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული არჩევის უფლებით.
2. მოპასუხე მხარე აცნობებს მომთხოვნ მხარეს მის მიერ მიღებული ნებისმიერი ზომის შესახებ, რომლებიც მიღებულია ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით და უგზავნის განაჩენის გამოტანასთან დაკავშირებულ სასამართლო ჩანაწერების ასლებს.
3. მე-16 მუხლის დებულებები გამოიყენება წინამდებარე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად ქარმოდგენილ ინფორმაციასთან მიმართებაში.

თავი - VII
სასამართლო ჩანაწერებიდან ინფორმაციის გაცვლა

მუხლი - 22

თითოეული ხელშეკვერელი მხარე ატყობინებს ნებისმიერ მესამე მხარეს მისი მოქალაქეების მიმართ გამოტანილი ყველა იმ განაჩენისა და შემდგომი ზომების შესახებ, რომლებიც შეტანილია სასამართლო ჩანაწერებში. ასეთ ინფორმაციას იუსტიციის სამინისტროები მიაწოდებენ ერთმანეთს წელიწადში ერთხელ მაინც, თუ შესაბამისი პირი ითვლება ორი ან მეტი ხელშეკვერელი მხარის მოქალაქედ ინფორმაცია გადაეცემა თითოეულ იმ მხარეთაგან, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს პირი არ არის იმ მხარის მოქალაქე, რომლის ტერიტორიაზეც იგი იყო გასამართლებული.

თავი - VIII
დასკვნითი დებულებანი

მუხლი - 23

1. ნებისმიერ ხელშეკვერელ მხარეს წინამდებარე კონვენციის ხელმოწერის, რატიფიკაციის ან მიერთების შესახებ სიგელის დებონირების დროს შეუძლია გააკეთოს დათქმა, კონვენციის დებულებასთან ან დებულებებთან მიმართებაში.
2. ნებისმიერი ხელშეკვერელი მხარე, რომელმაც გააკეთა დათქმა ხსნის ამ დათქმას, როდესაც არსებობს ამის შესაძლებლობა. დათქმის მოხსნა სორციელდება ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის შეტყობინების გზით.
3. ხელშეკვერელ მხარეს, რომელმაც გააკეთა დათქმა კონვენციის დებულებასთან მიმართებაში, შეუძლია მოითხოვოს ამ დებულების გამოყენება მეორე მხარის მიერ იმ ზომით, რა ზომითაც თვითონ დაეთანხმა ამ დებულებას.

მუხლი - 24

ხელშეკვერულების მხარეს კონვენციის ხელმოწერის, სარატიფიკაციო სიგელის ან მიერთების შესახებ დოკუმენტის დებონირების დროს გენერალური მდივნის სახელზე გაკეთებული განცხადებით შეუძლია განსაზღვროს ამ კონვენციის მიზნებისათვის თუ რომელ ორგანოს განხილავს, როგორც სასამართლო ორგანოებს.

მუხლი - 25

1. წინამდებარე კონვენცია გამოიყენება ხელშეკვერულ მხარეთა მეტროპოლიებზეც.
2. საფრანგეთთან მიმართებაში ასევე გამოიყენება ალჟირზე და საზღვაო დეპარტამენტებზე, ხოლო იტალიასთან მიმართებაში შოშალის ტერიტორიაზე, რომელიც იმყოფება იტალიის ადმინისტრაციის ქვეშ.
3. გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკასა შეუძლია წინამდებარე კონვენციის გამოყენება გააგრძელოს ბერლინის მიწაზე, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე შეტყობინების გავზავნის გზით.
4. ნიდერლანდების სამეფოსთან მიმართებაში კონვენცია გამოიყენება მის ევროპულ ტერიტორიაზე. ნიდერლანდებს შეუძლია გააგრძელოს წინამდებარე კონვენციის გამოყენება ნიდერლანდურ ანტილის კუნძულებზე, სურინამზე და ნიდერლანდურ ახალ გვინეაზე, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივნის სახელზე შეტყობინების გავზავნის გზით.
5. ორ ან მეტ ხელშეკვერულ მხარეთა შორის პირდაპირი მოლაპარაკებებით და ამ მოლაპარაკების პროცესის დაცვით წინამდებარე კონვენციის გამოყენება შესაძლებელია ამ მხარეთა ნებისმიერ ტერიტორიაზე, გარდა წინამდებარე მუხლის პირველ, მე-2, მე-3 და მე-4 პუნქტებში ნახსენები ტერიტორიებისა, რომელთა საერთაშორისო ურთიერთობებზეც ის აგებს პასუხს.

მუხლი - 26

1. მე-15 მუხლის მე-7 პუნქტისა და მე-16 მუხლის მე-3 პუნქტის დებულებების გათვალისწინების პროცესით, წინამდებარე კონვენცია იმ ქვეყნების მიმართ, რომლებზეც ვრცელდება ცვლის ხელშეკვერულ მხარეთა შორის სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდახმარების შესახებ არსებული ნებისმიერი ხელშეკრულების, კონვენციების ან ორმხრივი შეთანხმებების დებულებებს.
2. წინამდებარე კონვენცია არ ხელყოფს ვალდებულებებს, რომლებიც დაკისრებულია ნებისმიერი სხვა ორმხრივი ან მრავალმხრივი საერთაშორისო კონვენციის პროცესით, რომლებიც შეიცავს ან შეიძლება შეიცავდეს ამ სფეროში ურთიერთდახმარების კონკრეტული ასპექტების მარეგულირებელ მუხლებს.
3. ხელშეკვერულ მხარეებს შეუძლიათ დადონ ერთმანეთში ორმხრივი ან მრავალმხრივი შეთანხმებები სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდახმარების შესახებ მხოლოდ წინამდებარე კონვენციის დებულებათა შევსების ან მათ მიერ მოყვანილი პრინციპების გამოყენების ხელშეწყობის მიზნით.
4. იმ შემთხვევაში თუ ორ ან მეტ ხელშეკვერულ მხარეს სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდახმარება ხორციელდება ერთგვარ კანონმდებლობაზე დაყრდნობით და სპეციალური სისტემით, რომელიც გულისხმობს შესაბამის ტერიტორიაზე ურთიერთდახმარების ზომების ორმხრივ გამოყენებას, ამ მხარეების წინამდებარე კონვენციის დებულებათა მიუხედავად შეუძლიათ ამ სფეროში არსებული ურთიერთობები დაარეგულირობენ ასეთი კანონმდებლობის ან სისტემის შესაბამისად. ხელშეკვერული მხარეები, რომლებიც წინამდებარე პუნქტის შესაბამისად გამოიყენებენ წინამდებარე კონვენციის ორმხრივ გამოყენებას ატყობინებენ ამის შესახებ ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

მუხლი - 27

1. წინამდებარე კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნებისათვის. ექვემდებარება რატიფიკაციას. სარატიფიკაციო სიგელი შესანახად გადაეცემა ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს.

2. კონვენცია ძალაში შედის მესამე სარატიფიკაციო სიგელის ჩაბარებიდან 90 დღის შემდეგ.

3. ნებისმიერი ხელმომწერი სახელმწიფოსათვის, რომელმაც მას გაუკეთა რატიფიკაცია კონვენცია ძალაში შედის სარატიფიკაციო სიგელის გადაცემიდან 90 დღის შემდეგ.

მუხლი - 28

1. ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის წინამდებარე კონვენციასთან მისაერთებლად შეუძლია მოიწვიოს ევროპის საბჭოს არაწევრი ნებისმიერი წევრი სახელმწიფო იმ პირობით, რომ მოწვევის შესახებ რეზოლუციას დაეთანხმება ყველა ის სახელმწიფო, რომელმაც მოახდინა კონვენციის რატიფიცირება.

2. მიერთება ხორციელდება მიერთების შესახებ დოკუმენტის გენერალური მდივანისთვის შესანახად გადაცემის გზით და შედის ძალაში გადაცემიდან 90 დღის შემდეგ.

მუხლი - 29

ნებისმიერ ხელშემკვერელ მხარეს შეუძლია წინამდებარე კონვენციის დენონსირება, იმ ზომით რომლითაც მას ეს ეხება, ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანისადმი შესაბამისი შეტყობინების გავზავნის გზით. დენონსაცია ძალაში შედის ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანის მიერ ასეთი შეტყობინების მიღებიდან ოთხ თვის შემდეგ.

მუხლი - 30

ევროპის საბჭოს გენერალური მდივანი აცნობებს საბჭოს წევრებს და ნებისმიერ სახელმწიფოს მთავრობას, რომელიც მიუერთდა წინამდებარე კონვენციას შემდეგს:

- ა) მისი ხელმომწერი მხარეების დასახელებას და ნებისმიერი სარატიფიკაციო სიგელისა და მიერთების შესახებ დოკუმენტის შესანახად გადაცემის შესახებ;
- ბ) წინამდებარე კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღს;
- გ) ნებისმიერ შეტყობინებას, მიღებული მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტის, მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტის, მე-15 მუხლის მე-6 პუნქტის, მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტის, 24-ე მუხლის, 25-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების და 26-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად;
- დ) 23-ე მუხლის 1-ი პუნქტის შესაბამისად გაკეთებულ ნებისმიერ დათქმას;
- ე) 23-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად ნებისმიერი დათქმის მოხსნას;
- ვ) 29-ე მუხლის დებულებათა შესაბამისად დენონსაციის შესახებ ნებისმიერ შეტყობინებას და ამ დენონსაციის ძალაში შესვლის თარიღს;

რის დასტურადაც შესაბამისად უფლებამოსილნი ქვემოთ ხელისმომწერნი აწერენ წინამდებარე კონვენციას ხელს.

შესრულებულია ქ. სტრასბურგში 1959 წლის 20 აპრილს ერთ პირად ინგლისურ და ფრანგულ ენებზე, რომლებსაც თანაბარი ძალა გააჩნიათ და რომელიც ინახება ევროპის საბჭოს არქივში. კონვენციის დამოწმებულ ასლებს გენერალური მდივანი გაუგზავნის ყველა ხელმომწერ ან მიერთებულ მთავრობებს.

„სისხლის სამართლის საქმეებზე სამართლებრივი ურთიერთდახმარების შესახებ„ ევროპული კონვენცია

დათქმები და განცხადებები

1. მუხლი - 2

სამართლებრივ დახმარებაზე შეიძლება უარი ითქვას, თუ:

ა) თუ პირი რომელთან დაკავშირებითაც ითხოვენ სამართლებრივი დახმარების აღმოჩენას, იგივე ქმედებისათვის მსჯავრდებულია საქართველოს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის საფუძველზე;

ბ) თუ ამ პირის მიმართ საქართველოში მიმდინარეობს სისხლის სამართლებრივი დევნა.

2. მუხლი - 5

საქართველო იტოვებს უფლებას აღასრულოს ჩხრეკისა და ქონების დაყადაღებასთან დაკავშირებული სასამართლო დაგალებები, მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტის ა), ბ), და გ) პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

3. მუხლი - 15, პუნქტი 6

ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში სასამართლო დაგალებების ასლებს უნდა გადაეგზავნოს საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს.

4. მუხლი - 16, პუნქტი 2

სამართლებრივი დახმარების შესახებ თხოვნა და თანდართული დოკუმენტები შესრულებული უნდა იქნეს ინგლისურ ან რუსულ ენებზე.

5. მუხლი - 24

ამ კონვენციის მიზნებისათვის „სასამართლო ორგანოები„ საქართველოსათვის ნიშნავს:

- საკონსტიტუციო სასამართლო;
- საერთო სასამართლოები;
- პროკურატურა.